

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego

KPB.410.002.05.2015

P/15/041

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

T +48 22 444 56 12, F +48 22 444 56 29

kpb@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/041 – Wykorzystanie broni przez wybrane służby i straże oraz nadzór organów państwa nad jej reglamentacją.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego
Kontrolerzy	Kontrolę przeprowadzili, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ : 1. Mariusz Mijewski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93480 z 22 kwietnia 2015 r. 2. Adam Czugajewicz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93479 z 22 kwietnia 2015 r. <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli str. 1-4)</p>
Jednostka kontrolowana	Komenda Stołeczna Policji w Warszawie, ul. Nowolipie 2, kod pocztowy 00-150, zwana w dalszej części niniejszego wystąpienia „KSP”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Komendantem Stołecznym Policji jest od 2 września 2014 r. nadinsp. Michał Domaradzki. Poprzednio, od 22 kwietnia 2013 r., Komendantem Stołecznym Policji był nadinsp. Dariusz Działo. <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli str. 218)</p>

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia² działania Komendanta Stołecznego Policji w zakresie wykorzystania broni przez Policję i funkcjonowania systemu reglamentacji broni.

NIK pozytywnie oceniła m. in.:

- opracowanie zbiorczych należności uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego dla jednostki i funkcjonariuszy;
- przydzielanie broni policjantom zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami;
- zapewnienie policjantom sprzętu i uzbrojenia w stopniu wystarczającym do realizacji podstawowych zadań w zakresie bezpieczeństwa publicznego;
- zapewnienie szkolenia strzeleckiego policjantów garnizonu;
- właściwe użycie i wykorzystanie broni przez policjantów,
- zapewnienie właściwych warunków przechowywania broni przydzielonej policjantom w pomieszczeniach KSP;
- rzetelność danych zamieszczanych przez KSP w rejestrze BROŃ oraz inicjowanie prewencyjnego zatrzymywania broni w przypadkach przewidzianych ustawą.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- niskiej liczby policjantów uczestniczących w obowiązkowych strzelaniach programowych i sprawdzianach strzeleckich (poniżej 80%),
- błędnych danych o liczbie zużytej amunicji w sprawozdaniach ze zrealizowanych strzelań,
- braku obowiązkowej półrocznej oceny stanu zabezpieczenia uzbrojenia w II kwartale 2014 r. oraz

¹ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1096).

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

- prowadzenia kontroli warunków przechowywania broni w trybie ustawy o broni i amunicji³ w stosunku do mniej niż 20% jej posiadaczy w skali roku.

Ponadto nierzetelnie realizowany był obowiązek wynikający z § 20 zarządzenia nr 852 Komendanta Głównego Policji w sprawie zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów⁴, tj. w niektórych komórkach KSP brak było ksiązek nadzoru nad bronią palną, wystąpiły przypadki braku kwartalnego sprawdzenia broni, w tym w stosunku do Zastępców Komendanta, a treść zapisów nie wskazywała jednoznacznie na zakres dokonanych czynności.

NIK zwraca uwagę, że KSP, będąc drugim pod względem liczebności garnizonem Policji w kraju, nie dysponuje własną strzelnicą, co utrudnia realizację szkolenia strzeleckiego policjantów.

Stwierdzono ponadto przypadki przekazywania do KSP z opóźnieniem i niepełnych informacji o posiadaczach broni przez Żandarmerię Wojskową i Polski Związek Strzelectwa Sportowego. Sytuacja ta negatywnie wpływa na rzetelność danych o posiadaczach broni i kontrolę warunków przechowywania posiadanej przez nich broni.

Jednocześnie NIK pozytywnie ocenia działania naprawcze podjęte przez Komendanta Stołecznego Policji jeszcze w trakcie kontroli.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

Komenda Stołeczna Policji funkcjonowała w oparciu o ustawę o Policji⁵, inne powszechnie obowiązujące akty prawa, zarządzenie nr 1041 Komendanta Głównego Policji w sprawie organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji⁶ oraz Regulamin KSP z 17 czerwca 2013 r. ze zmianami.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 i 4 ustawy o Policji, KSP jest jednostką Policji właściwą na obszarze m.st. Warszawy oraz powiatów: grodzkiego, legionowskiego, mińskiego, nowodworskiego, otwockiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, warszawskiego zachodniego i wołomińskiego.

(dowód: akta kontroli str. 275-317)

1. Uzbrojenie Policji

1.1. Koncepcja, normatyw i stan faktyczny wyposażenia Policji w broń i środki przymusu bezpośredniego

Normy wyposażenia indywidualnego policjanta, komórek organizacyjnych KGP, CLKP, KSP, KWP oraz podległych im jednostek Policji, specjalistycznych jednostek organizacyjnych Policji; szkół Policji oraz kontyngentów policyjnych, jak również wielkość zapasu eksploatacyjnego, które powinny posiadać jednostki i szkoły Policji oraz Centralna Składnica Uzbrojenia, uregulował Komendant Główny Policji niejawnym zarządzeniem nr Z-141/2012⁷.

W wykonaniu zarządzenia nr Z-141/2012 KGP dla KSP sporządzone zostały zbiorcze należności uzbrojenia i sprzętu technicznego bojowego.

(dowód: akta kontroli str. 15)

▪ Stan faktyczny uzbrojenia garnizonu i Komendy, jako jednostki Policji

Według stanu na 30 czerwca 2015 r. garnizon stołeczny Policji posiadał 17.955 szt. broni palnej krótkiej, 5.747 pistoletów i karabinków maszynowych, 311 strzelb gładkolufowych, 18 szt. broni myśliwskiej, 2.895 szt. innej broni palnej (w tym 1.606 wyrzutni granatów łzawiących), 18 paralizatorów, 3.445 ręcznych miotaczy gazu, 12.335 pałek służbowych, 10.233 pary kajdanek, 24 konie, 69 psów, 54 siatki.

(dowód: akta kontroli str. 100-103, 253)

³ Ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r., poz. 576 ze zm.).

⁴ Zarządzenie Nr 852 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów (Dz. Urz. KGP Nr 6, poz. 38).

⁵ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2015 r., poz. 355 ze zm.).

⁶ Zarządzenie Nr 1041 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 września 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji (Dz. Urz. KGP z 2013 r., poz. 50 ze zm.).

⁷ Zarządzenie Nr Z-141/2012 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów w uzbrojenie oraz sprzęt techniczno-bojowy (niepublikowane).

1.2. Faktyczne wyposażenie policjantów w broń i środki przymusu bezpośredniego

- Wymagania wobec policjantów w zakresie wyposażenia w broń

Szczegółowe zasady przydzielania broni palnej funkcjonariuszom Policji, wydawania broni palnej do celów szkoleniowych; posiadania, utrzymania i przechowywania broni palnej; postępowania w przypadku utraty broni palnej; postępowania w przypadku wywozu broni palnej za granicę oraz nadzoru nad postępowaniem z przydzieloną do celów służbowych bronią palną określił Komendant Główny Policji zarządzeniem nr 852 KGP z lipca 2011 r.⁸

Zgodnie z § 3 ust. 1 zarządzenia nr 852 KGP, broń palną indywidualną przydziela się wszystkim policjantom, którzy uzyskali kwalifikacje zawodowe podstawowe oraz zaliczyli sprawdzenie wiedzy na temat budowy i zasad funkcjonowania danego rodzaju broni palnej oraz warunków bezpieczeństwa posługiwania się tą bronią.

W KSP nie określono innych, niż sformułowane w art. 25 ust. 1 ustawy o Policji, wymagań, jakie powinni spełniać funkcjonariuszy, by móc otrzymać i wykorzystywać broń.

Przydział określonego rodzaju broni odbywał się na podstawie wniosku przełożonego i wynikał on ze stanów magazynowych KSP, przy czym broń starszego typu była sukcesywnie zastępowana bronią nowego typu.

(dowód: akta kontroli str. 5-14, 54-59, 87-135)

- Spełnienie wymagań w zakresie wyposażenia w broń przez wybranych policjantów

Na podstawie badania dokumentacji losowo wybranych funkcjonariuszy KSP, stanowiących próbę kontrolną, ustalono, że spełniali oni wymagania, by móc otrzymać i wykorzystywać broń. Podstawą otrzymania broni był pisemny wniosek przełożonego.

(dowód: akta kontroli str. 209)

- Adekwatność wyposażenia w broń do realizowanych zadań

W ocenie Komendanta posiadana na wyposażeniu KSP broń palna i środki przymusu bezpośredniego umożliwiają realizację zadań i celów szkoleniowych w ramach doskonalenia zawodowego, z wyjątkiem pistoletów P-99, które nie pozwalają na trening bezstrzałowy.

Zgodnie z § 1 ust. 3 decyzji nr 713 KGP⁹ z grudnia 2005 r., szkolenie strzeleckie obejmuje m. in. trening bezstrzałowy. Pistolety P-99 stanowią 41% broni palnej krótkiej garnizonu stołecznego. Komendant wyjaśnił, że nie podejmowano działań w celu pozyskania szkolnych wersji pistoletu P-99, ponieważ „odpowiedzialny za to zagadnienie Wydział Zaopatrzenia nie otrzymał od podległych jednostek organizacyjnych zgłoszenia o konieczności wyposażenia w taką broń. W celu zapewnienia możliwości realizacji treningu bezstrzałowego podczas prowadzonych przez instruktorów Wydziału Doskonalenia Zawodowego zajęć strzeleckich 25 maja 2015 r. pobrano z magazynów Wydziału Zaopatrzenia 70 sztuk amunicji szkolnej – »zbijak aluminiowy 9x19 mm«”.

(dowód: akta kontroli str. 5-14, 54-59, 87-135, 263-264)

NIK pozytywnie ocenia wyposażenie KSP w broń i środki przymusu bezpośredniego, zwracając uwagę na brak działań w celu pozyskania szkolnych wersji pistoletów P-99 do treningu bezstrzałowego. Amunicja szkolna umożliwiająca ten trening została pozyskana dopiero w trakcie prowadzonej kontroli.

Ocena cząstkowa

2. System szkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy Policji, w tym stan bazy szkoleniowej.

2.1. System szkolenia strzeleckiego

Stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 2007 r.

⁸ Zarządzenie Nr 852 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów (Dz. Urz. KGP Nr 6, poz. 38).

⁹ Decyzja Nr 713 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 grudnia 2005 r. w sprawie szkolenia strzeleckiego policjantów (Dz. Urz. KGP z 2006 r. Nr 3, poz. 9 ze zm.).

w sprawie szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji¹⁰, system kształcenia policjantów obejmuje: szkolenie zawodowe podstawowe - prowadzone w jednostkach szkoleniowych Policji; doskonalenie zawodowe centralne, realizowane w szkołach Policji, doskonalenie zawodowe lokalne, organizowane przez jednostki Policji bądź komórki organizacyjne tych jednostek i doskonalenie zawodowe zewnętrzne - organizowane przez podmioty pozapolicyjne.

Celem obowiązkowego szkolenia zawodowego podstawowego, realizowanego bezpośrednio po przyjęciu policjanta do służby w Policji we wszystkich szkołach Policji jest przygotowanie policjanta do wykonywania podstawowych zadań służbowych na stanowiskach, na których są wymagane kwalifikacje zawodowe podstawowe. W odniesieniu do szkolenia strzeleckiego celem szkolenia podstawowego jest wpojenie wiedzy nt. budowy, działania i zasad użycia broni palnej oraz wykształcenie praktycznych umiejętności obsługi i użycia broni palnej.

Celem doskonalenia zawodowego, zgodnie z § 48 rozporządzenia, jest w szczególności „nabywanie, aktualizowanie, rozszerzanie oraz pogłębianie wiedzy i umiejętności zawodowych policjanta, wymaganych przy wykonywaniu przez niego zadań i czynności służbowych, a także uzyskanie przez niego dodatkowych uprawnień, w tym uprawnień instruktorskich”. Doskonalenie zawodowe realizowane jest w szkołach Policji (centralne) oraz w jednostkach terenowych Policji (lokalne). Stosownie do postanowień § 62 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia „doskonalenie lokalne prowadzi się w szczególności, jako zajęcia prowadzone w celu utrzymania, a gdy jest to niezbędne - również podnoszenia sprawności fizycznej oraz umiejętności strzeleckich policjantów”.

Zakres, szczegółowe zasady organizowania i realizacji zajęć i sprawdzianów ze szkolenia strzeleckiego oraz sprawozdawczość w tym zakresie, uregulował Komendant Główny Policji decyzją nr 713 KGP w sprawie szkolenia strzeleckiego. Zgodnie z postanowieniami § 1 tej decyzji, w ramach procesu doskonalenia zawodowego policjantów przeprowadza się zajęcia i sprawdziany ze szkolenia strzeleckiego - na zasadach określonych w instrukcjach w sprawie organizacji i zasad oraz warunków policyjnych strzelań z broni palnej oraz strzelań (rzutów) chemicznymi środkami obездławniającymi, stanowiących załączniki nr 1 i 2 do tej decyzji.

Katalog strzelań zawarty w Instrukcji strzelań policyjnych¹¹ obejmuje 74 strzelania realizowane z różnej broni i w różnych warunkach. Stosownie do postanowień ww. Instrukcji, dopuszcza się inne niż określone w ww. katalogu strzelań: konfigurację amunicji w magazynkach, stosowanie amunicji szkolnej, postawę strzelającego (tzw. strzelania wg założeń własnych). W przypadku strzelania szybkiego, dynamicznego i sytuacyjnego wskazane jest wykorzystywanie obrotnic, podnośników lub innych urządzeń ruchu tarcz.

Zgodnie z postanowieniami Wytycznych dyrektora Gabinetu Komendanta Głównego Policji, określających zakres szkolenia strzeleckiego w roku 2014, w szkoleniu tym powinni wziąć udział wszyscy policjanci.

- Wewnętrzne wymagania w zakresie wyszkolenia strzeleckiego

Opis stanu faktycznego

W KSP nie określano wewnętrznych wymogów w zakresie szkolenia strzeleckiego, innych niż coroczne wytyczne Dyrektora Gabinetu KGP.

(dowód: akta kontroli str. 5-14, 54-59, 87-135)

- Realizacja szkolenia strzeleckiego

Na podstawie badania arkuszy szkolenia strzeleckiego próby kontrolnej policjantów ustalono, że uczestniczyli oni w szkoleniach i sprawdzianach strzeleckich średnio od 0 do 5 razy w roku. W 2014 roku strzelania programowe i sprawdziany policjantów KSP prowadzono przez 1.795 godzin, a w I połowie 2015 r. przez 972 godziny. W 2014 roku zużyto 622.941 sztuk amunicji, a w 2015 r. (I połowa) – 326.167 sztuk. W 2014 roku przeszkolono 197 policjantów garnizonu stołecznego z użycia taserów oraz 506 z użycia broni alarmowej (pistolet maszynowy, strzelba gładkolufowa, karabinek automatyczny). W okresie 2014-2015 (I połowa) przeszkolono

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. Nr 126, poz. 877 ze zm.).

¹¹ „Instrukcja w sprawie warunków policyjnych strzelań z broni palnej oraz strzelań (rzutów) chemicznymi środkami obездławniającymi” stanowiąca załącznik nr 2 do ww. decyzji nr 713 KGP.

88 policjantów garnizonu stołecznego z użycia siatki obezwładniającej.

(dowód: akta kontroli str. 66-80, 119-120, 178-180, 200-202)

▪ Sprawozdawczość ze szkolenia strzeleckiego

W sprawozdaniu z przeprowadzonych strzelań programowych i sprawdzianów z broni palnej oraz strzelań i rzutów chemicznymi środkami obezwładniającymi policjantów KSP za 2014 r. wykazano strzelania programowe z broni palnej krótkiej nr 12, nr 20, nr 31, z broni gładkolufowej nr 4, z pistoletu maszynowego nr 1 i z karabinka automatycznego nr 2. Przeprowadzono sprawdziany z broni palnej krótkiej nr 12, z broni gładkolufowej nr 4, z pistoletu maszynowego nr 1 i z karabinka automatycznego nr 2.

W sprawozdaniu wykazano następujące zużycie amunicji: 325.308 szt. amunicji do broni służbowej, 5.845 szt. do strzelby gładkolufowej, 34.770 szt. do pistoletu maszynowego oraz 20.430 szt. do karabinka automatycznego. Z obliczeń arytmetycznych na podstawie ilości strzelających oraz normy zużycia amunicji na wykonanie wymienionych w sprawozdaniu strzelań wynika, iż zużycie amunicji jedynie w przypadku strzelań z karabinka automatycznego było zgodne z rzeczywistą ilością zużytej amunicji zawartej w sprawozdaniu, natomiast w przypadku amunicji do pistoletu maszynowego różnica ta wynosi 8.930 sztuk, strzelby gładkolufowej - 5.480, a broni służbowej krótkiej - 113.876 szt.. Wykazanie większego, niż teoretyczne, zużycie amunicji wynikało z błędów rachunkowych przy sporządzaniu sprawozdania.

(dowód: akta kontroli str. 54-59, 66-80, 87-135, 237)

*Ustalone
nieprawidłowości*

W sprawozdaniu nie zamieszczono danych o zrealizowanych strzelaniach chemicznymi środkami obezwładniającymi. Powodem było stosowanie w KSP nieaktualnego wzoru sprawozdania, który nie uwzględniał informacji o rzutach chemicznymi środkami obezwładniającymi.

Udział policjantów uczestniczących w poszczególnych strzelaniach programowych i sprawdzianach wynosił od 47,5% do 84,8%, a średnio: w strzelaniach programowych 57%, a w sprawdzianach 70%.

Komendant wyjaśnił, że po zakończeniu I połowy 2014 r. do kierowników jednostek i komórek organizacyjnych skierowano pismo z prośbą o bieżący nadzór nad udziałem policjantów w strzelaniach, natomiast w I połowie 2015 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2014 r., o ponad 10% wzrosła liczba uczestników strzelań programowych.

2.2. Baza szkolenia strzeleckiego

*Opis stanu
faktycznego*

▪ Strzelnice wykorzystywane do szkolenia strzeleckiego

KSP nie posiada własnych strzelnic, w związku z czym korzystała ze strzelnic krytych w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie i Komendy Głównej Policji przy ul. Iwickiej w Warszawie oraz ze strzelnic odkrytych CWKS Legia w Rembertowie, Związkowego Klubu Strzeleckiego przy ul. Marymonckiej w Warszawie, Wojskowej Akademii Technicznej przy ul. Kocjana w Warszawie i Biura Ochrony Rządu w Raduczu.

NIK zwraca uwagę, że KSP jest drugim pod względem liczebności garnizonem Policji w kraju, lecz nie dysponuje własną strzelnicą. Utrudnia to organizację i realizację szkolenia strzeleckiego, uzależniając je od podmiotów użyczających swoje strzelnice na potrzeby jednostek KSP.

(dowód: akta kontroli str. 5-14, 16-46, 54-61, 87-135)

▪ Wykorzystanie bazy szkolenia strzeleckiego

Baza strzelecka jest wykorzystywana na bieżąco, co potwierdzają dane o liczbie przeprowadzonych strzelań, ich uczestników i zużytej amunicji.

(dowód: akta kontroli str. 16-22, 66-80, 119-120, 200-201)

Ocena cząstkowa

NIK ocenia pozytywnie system szkolenia strzeleckiego w KSP, z wyjątkiem: niskiego stanu policjantów uczestniczących w obowiązkowych strzelaniach programowych i sprawdzianach

strzeleckich (poniżej 80%) i braku w sprawozdaniach informacji o zrealizowanych strzelaniach i rzutach chemicznymi środkami obezwładniającymi.

3. Wykorzystanie broni służbowej przez policjantów

▪ Liczba przypadków wykorzystania broni służbowej przez policjantów

Opis stanu
faktycznego

W kontrolowanym okresie policjanci KSP jeden raz użyli broni w celu odparcia zamachu na funkcjonariusza lub inną osobę, siedemnaście razy wykorzystali broń w celu oddania strzałów ostrzegawczych lub alarmowych i dwukrotnie użyli lub wykorzystali broń w inny uprawniony sposób.

(dowód: akta kontroli str. 5-14, 54-59, 87-135, 215-217, 259)

▪ Okoliczności i efekty/skutki użycia broni przez policjantów

W jednym przypadku postępowanie wyjaśniające wykazało, że policjant oddając strzał ze strzelby gładkolufowej w boczną i przednią szybę pojazdu od strony kierowcy, wykorzystał broń niezgodnie z przepisami, które nie przewidują zatrzymania pojazdu przy użyciu pocisków niepenetracyjnych, jednakże w zaistniałej sytuacji działał w celu odparcia bezpośredniego bezprawnego zamachu kierującego pojazdem na życie i zdrowie pozostałych funkcjonariuszy uczestniczących w interwencji i nie miał realnej możliwości zastosowania innych środków.

W pozostałych przypadkach w postępowaniach wyjaśniających wykorzystanie i użycie broni przez funkcjonariuszy zostało uznane za zasadne i prawidłowe.

(dowód: akta kontroli str. 215-217, 259)

Ocena cząstkowa

NIK pozytywnie ocenia wykorzystywanie broni służbowej przez policjantów KSP.

4. Przechowywanie i zabezpieczenie przed utratą broni służbowej policjantów

4.1. Przechowywanie broni i zabezpieczenie broni

▪ Sposoby przechowywania i zabezpieczenia osobistej broni policjantów

Opis stanu
faktycznego

Zasady przechowywania broni palnej krótkiej Komendant określił w decyzji nr 182/2012 z 21 marca 2012 r. (ze zmianami). Zgodnie z § 1 i 2 ww. decyzji broń palna krótka policjantów przechowywana jest w miejscu zamieszkania policjanta, w pomieszczeniu służbowym policjanta w użytkowanej przez niego szafie metalowej lub w wyznaczonym pomieszczeniu komórki organizacyjnej przystosowanym do przechowywania broni palnej. Według stanu na 30 czerwca 2015 r. w miejscu zamieszkania broń palną przechowywało 642 policjantów KSP.

(dowód: akta kontroli str. 54-59, 87-135, 318-323)

▪ Przypadki utraty broni

W kontrolowanym okresie wystąpił jeden przypadek czasowej utraty broni przez policjanta garnizonu stołecznego, który został ukarany dyscyplinarnie. Przypadek ten został omówiony podczas odpraw Komendy Rejonowej Policji, w której służbę pełnił policjant.

(dowód: akta kontroli str. 54-59, 87-135)

4.2. Kontrola broni

▪ Kontrola warunków przechowywania broni osobistej policjantów

Zgodnie z § 20 ust. 1 i 3 zarządzenia nr 852 KGP z lipca 2011 r. w sprawie zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów, co najmniej raz na kwartał bezpośredni przełożony policjanta zobowiązany jest do sprawdzenia stanu ilościowego broni palnej i amunicji oraz przestrzegania przepisów związanych z posiadaniem, przechowywaniem, obsługą i zabezpieczeniem przed utraceniem osobistej broni palnej krótkiej policjantów, przechowywanej w jednostce oraz do odnotowania tego faktu w „Książce nadzoru nad bronią palną”, znajdującej się w miejscu przechowywania broni palnej.

W KSP kontrolę warunków przechowywania indywidualnej krótkiej broni palnej policjantów przechowywanych w miejscu zamieszkania odnotowywano w książkach nadzoru czterech wydziałów KSP, przechowywanych przez policjantów odpowiedzialnych w tych wydziałach za kontrolę broni, natomiast w pozostałych wydziałach prowadzone były wspólne książki bez względu na miejsce przechowywania broni. Nie prowadzono książki nadzoru nad bronią przechowywaną w miejscu zamieszkania dla policjantów Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego. Komendant wyjaśnił, że książka ta została założona 20 lipca 2015 r.

W wyniku badania losowej próby siedmiu rejestrów dokumentujących wykonanie ww. obowiązków stwierdzono że: w czterech przypadkach rejestry zatytułowane były inaczej, niż „książka nadzoru nad bronią palną”; w sześciu przypadkach treść zapisów nie potwierdzała w sposób jednoznaczny, że kontrola ta objęła wszystkie elementy określone w ww. przepisie, tj. sprawdzenie stanu ilościowego broni palnej i amunicji, przestrzeganie przepisów związanych z posiadaniem, przechowywaniem, obsługą i zabezpieczeniem broni przed utraceniem.; w trzech przypadkach brak było adnotacji o kontroli co najmniej w jednym z kwartałów kontrolowanego okresu.

Komendant wyjaśnił, że rozbieżności pomiędzy zapisami w rejestrach a wymogami § 20 ww. zarządzenia wynikały z następujących powodów:

- nie było potrzeby kontroli broni policjantów Gabinetu KSP przechowywanej w zaplombowanej skrzyni, jeśli skrzynia nie była otwierana od czasu poprzedniej kontroli;
- niepełne zapisy w rejestrze Wydziału Techniki Operacyjnej i Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego wynikały z interpretacji § 20 ww. zarządzenia;
- w Wydziale dw. z Cyberprzestępczością, Sekcji Policji Sądowej Wydziału Konwojowego i Wydziału dw. z Przestępczością Gospodarczą prowadzono kontrole w pełnym zakresie, a niepełne zapisy w rejestrze były wynikiem przeoczenia;
- kontrola w II kwartale 2015 r. w Wydziale dw. z Przestępczością Gospodarczą ograniczyła się do depozytu broni, ponieważ kontroli w pozostałym zakresie dokonała komisja wyznaczona przez Naczelnika;
- brak kontroli w III kwartale 2014 r. w Gabinetcie KSP wynikał z omyłkowego uznania wpisu kontroli komisyjnej za wpis dokonany w trybie § 20;
- w katalogu druków resortowych brak było pozycji o nazwie „Książka nadzoru nad bronią palną”, w związku z czym zapisów dokonywano w drukach o tytule i zawartości najbardziej zbliżonej przedmiotowo.

(dowód: akta kontroli str. 54-59, 87-135, 213-214, 218-230)

▪ Inwentaryzacja i kontrola techniczna broni

W kontrolowanym okresie przeprowadzono inwentaryzację broni KSP przechowywanej w magazynie uzbrojenia Sekcji I Techniki Policyjnej i Uzbrojenia Wydziału Zaopatrzenia.

Zgodnie z pkt. 103 decyzji nr 360 KGP¹², jednostki organizacyjne KSP po zakończeniu półroczną porównują zgodność własnej ewidencji z ewidencją jednostki nadrzędnej, co policjant uzbrojenia potwierdza w książce ewidencji. Powyższy obowiązek był realizowany.

Zgodnie z pkt. 185 ppkt. 4 ww. decyzji, dowódca oddziału prewencji Policji zobowiązany jest przynajmniej raz w roku organizować komisyjną kontrolę ewidencji i stanów ilościowych uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego, przynajmniej dwa razy w roku organizować przegląd uzbrojenia znajdującego się na wyposażeniu policjantów i nie rzadziej niż raz na kwartał dokonywać oceny stanu utrzymania i zabezpieczenia uzbrojenia i sprzętu w oddziałach. Powyższe obowiązki były realizowane.

Zgodnie z pkt. 185 ppkt. 1 ww. decyzji, Komendant Stołeczny Policji zobowiązany był, przynajmniej raz w roku, organizować komisyjną kontrolę ewidencji i stanów ilościowych

¹² Decyzja nr 360 Komendanta Głównego Policji z dnia 6 lipca 2005 r. w sprawie gospodarowania uzbrojeniem i sprzętem techniczno-bojowym w Policji (Dz. Urz. KGP Nr 13, poz. 85 ze zm.).

uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego oraz dokonywać nie rzadziej niż raz na pół roku oceny stanu zabezpieczenia uzbrojenia.

Ustalone
nieprawidłowości

W I połowie 2014 r. nie udokumentowano przeprowadzenia półrocznej oceny stanu zabezpieczenia uzbrojenia. Komendant wyjaśnił, że funkcjonariusz odpowiedzialny za realizację tego obowiązku „z niewyjaśnionych przyczyn nie wystąpił do jednostek i komórek organizacyjnych KSP o przesłanie pisemnych ocen stanu zabezpieczenia sprzętu i uzbrojenia i nie przygotował zbiorczej oceny za wskazany okres”.

(dowód: akta kontroli str. 5-14, 54-59, 81, 87-135, 263-264)

Ocena cząstkowa

NIK pozytywnie ocenia przechowywanie i zabezpieczenie broni przed utratą w KSP z wyjątkiem nierzetelnej realizacji § 20 zarządzenia 852 KGP w opisanym powyżej zakresie oraz niedokumentowania przeprowadzenia półrocznej oceny stanu zabezpieczenia uzbrojenia, wymaganej zgodnie z pkt. 185 ppkt 1 b decyzji nr 360 KGP.

5. Reglamentacja dostępu do broni podmiotów i osób fizycznych

5.1. Rejestr BRONŃ

▪ Funkcjonowanie rejestru BRONŃ

Opis stanu
faktycznego

W KSP rejestr „Broń” Krajowego Systemu Informacyjnego Policji (KSIP) obsługiwany był przez Wydział Postępowań Administracyjnych. Rejestr nie pozwalał na generowanie rzetelnych i miarodajnych danych statystycznych. Informacje o śmierci posiadacza broni palnej nie były automatycznie generowane w systemie. Brak było możliwości przeglądania danych o broni pozbawionej cech użytkowych. Formularz wyszukiwania uniemożliwiał wyszukiwanie broni wykorzystywanej w więcej niż w jednym celu.

Utrudnione było formułowanie zapytań obejmujących wiele kryteriów, a oczekiwanie na wynik trwało do kilku godzin. Brak było możliwości wygenerowania w sposób bezpośredni danych dotyczących liczby osób posiadających pozwolenia na broń i liczby jednostek broni w podziale na cel wydania pozwolenia i rodzaj broni w posiadaniu osób fizycznych i podmiotów oraz liczbie wydanych pozwoleń.

Na podstawie badania losowej próby dokumentacji dotyczącej pozwoleń na broń nie stwierdzono rozbieżności w stosunku do danych zapisanych w rejestrze „Broń”.

(dowód: akta kontroli str. 48-50, 136-143)

5.2. Wnioski w sprawie wydania pozwolenia na broń bądź świadectwa broni

▪ Liczba wniosków w sprawie wydania pozwolenia na broń bądź świadectwa broni i sposób ich rozpatrzenia

W okresie od 1 stycznia 2014 r. do 30 kwietnia 2015 r. do KSP wpłynęły 1.363 wnioski o wydanie broni od osób fizycznych i 10 wniosków od innych podmiotów. Wydano 1.132 pozwolenia i 33 odmowy dla osób fizycznych oraz 6 pozwoleń dla innych podmiotów. W toku były 193 postępowania, a 8 zostało umorzonych.

(dowód: akta kontroli str. 5-14, 54-59, 87-135, 210)

▪ Sposób uzasadnienia decyzji odmownych

Uzasadnieniem odmowy wydania pozwolenia na broń 10 losowo wybranych decyzji był brak konkretnych zdarzeń wskazujących na zagrożenie zdrowia i życia wnioskodawcy (9 decyzji) i niedostarczenie przez wnioskodawcę orzeczenia lekarskiego i psychologicznego.

(dowód: akta kontroli str. 51-52)

5.3. Cofnięcia pozwoleń na broń

▪ Liczba przypadków i powodów cofania pozwolenia na broń

W okresie od 1 stycznia 2014 r. do 30 kwietnia 2015 r. wydano 1144 decyzje o cofnięciu

pozwolenia na broń dla osób fizycznych i 10 dla innych podmiotów. Najczęstszą podstawą cofnięcia pozwolenia był art. 18 ust. 4 i ust. 5 pkt 2 ustawy o broni i amunicji.

Deponowanie broni w magazynie KSP miało miejsce 242 razy, z tego 60 w trybie art. 19 ustawy o broni i amunicji, 180 w trybie art. 23 ww. ustawy i 2 razy w trybie art. 36 ww. ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 5-14, 54-59, 87-135, 210)

▪ **Działania Policji zainicjowane naruszeniem prawa**

Uzasadnieniem dokonania prewencyjnego zabezpieczenia broni palnej w magazynie KSP w 10 losowo badanych przypadkach był zarzut lub podejrzenie popełnienia przestępstwa (7 przypadków), porzucenie broni (1 przypadek), zaburzenia psychiczne (1 przypadek), prawomocne skazanie za przestępstwo (1 przypadek).

(dowód: akta kontroli str. 53)

5.4. Pozyskiwanie przez Policję informacji dotyczących osób posiadających broń

▪ **Informacje Żandarmerii Wojskowej do Komendanta Wojewódzkiego / Stołecznego Policji o zwolnieniu ze służby wojskowej żołnierzy zawodowych posiadających broń palną**

W kontrolowanym okresie do KSP wpłynęła z Żandarmerii Wojskowej dokumentacja dotycząca 86 żołnierzy posiadających broń palną, w związku ze zwolnieniem ich ze służby wojskowej. Występowały przypadki przesyłania akt z kilkuletnim opóźnieniem.

(dowód: akta kontroli str. 5-14, 48-49, 54-59, 87-135)

▪ **Informacje Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego i Polskiego Związku Łowiectwa do Komendanta Wojewódzkiego / Stołecznego Policji o wykluczeniu z ich szeregów członków uprawiających łowiectwo bądź strzelectwo z użyciem własnej broni**

W kontrolowanym okresie do KSP wpłynęły z Polskiego Związku Łowieckiego trzy wykazy łącznie 238 myśliwych skreślonych z listy członków PZŁ oraz wykaz 21 osób, którym przywrócono członkostwo. Polski Związek Strzelectwa Sportowego, pomimo pisemnego monitu, nie przekazywał informacji o osobach skreślonych z listy członków, natomiast w 2014 r. przesłał listę osób posiadających aktualną licencję PZSS.

(dowód: akta kontroli str. 5-14, 48-49, 54-59, 87-135)

Ocena cząstkowa

NIK pozytywnie ocenia działania KSP związane z prowadzeniem postępowań administracyjnych dotyczących posiadania broni palnej.

NIK zwraca uwagę na niską funkcjonalność rejestru BRONŃ, która m.in. utrudnia wyszukiwanie danych i nie pozwala na automatyczne uzyskiwanie informacji o zgonach posiadaczy broni oraz na przypadki przekazywania z opóźnieniem i niepełnych informacji o posiadaczach broni przez Żandarmerię Wojskową i Polski Związek Strzelectwa Sportowego. Niewłaściwa realizacja ustawowego obowiązku przez ŻW i PZSS miała negatywny wpływ na rzetelność danych o posiadaczach broni i kontrole warunków przechowywania posiadanej przez nich broni.

6. Kontrola Policji w zakresie warunków przechowywania broni przez podmioty i osoby fizyczne

▪ **Liczba broni będącej w posiadaniu służb i straży, stowarzyszeń, przedsiębiorców i osób prywatnych**

Według stanu na 30 kwietnia 2015 r. pozwolenie na broń posiadało 27.117 osób oraz 218 podmiotów prawnych i gospodarczych, które posiadały odpowiednio 51.585 i 20.379 sztuk broni palnej.

(dowód: akta kontroli str. 128-132)

Opis stanu faktycznego

▪ **Kontrole warunków przechowywania broni przez osoby i podmioty**

Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy o broni i amunicji, Komendant Stołeczny Policji jako organ wydający pozwolenia na broń, jest uprawniony do kontroli wykonywania obowiązków wynikających z przepisów ustawy przez osoby oraz podmioty, o których mowa w art. 29 ust. 1 ustawy.

W KSP nie prowadzono statystyki dotyczącej liczby prowadzonych kontroli warunków przechowywania broni. Według szacunków Naczelnika WPA w kontrolowanym okresie przeprowadzono ponad 1.500 kontroli warunków przechowywania broni.

W maju 2015 r. WPA przeprowadził samodzielnie kontrolę warunków przechowywania broni przez jednego posiadacza broni bojowej, jednego związku strzeleckiego (349 sztuk broni), jednego podmiotu posiadającego strzelnicę (72 sztuki). Ponadto w trybie art. 43 ustawy o ochronie osób i mienia przeprowadzono kontrolę ośmiu specjalistycznych uzbrojonych formacji ochrony.

Jednostki terenowe Policji, na wniosek WPA, w trybie art. 52 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego¹³, przeprowadziły kontrole warunków przechowywania broni przez 5 posiadaczy broni myśliwskiej, 40 posiadaczy broni bojowej, 18 posiadaczy broni gazowej i 12 posiadaczy broni sportowej.

Naczelnik WPA wyjaśnił, że na większą liczbę samodzielnych kontroli nie pozwala obciążenie pracowników i funkcjonariuszy Wydziału bieżącymi obowiązkami oraz rozległa właściwość miejscowa, obejmujące całą Warszawę i ościennie powiaty oraz znaczna liczba posiadaczy broni objętych obszarem działania WPA. Naczelnik stwierdził m.in. „*W mojej ocenie lepsze rozeznanie co do osoby sprawdzanej i jej obecności w miejscu zamieszkania mają dzielnicowi. (...) Dążymy do tego, aby skontrolować nie rzadziej niż raz na 3 lata każdego posiadacza broni. W tej chwili przy okazji każdego postępowania administracyjnego prowadzonego w sprawie cofnięcia pozwolenia i pozwolenia na kolejne jednostki broni każdorazowo w trybie art. 52 kpa przy tej okazji zlecamy dzielnicowym kontrole warunków przechowywania broni. Ponadto w przypadku innych czynności dotyczących posiadaczy broni, np. okresowe opiniowanie, zmiana miejsca zamieszkania czy sygnały od obywateli zlecamy jednostkom terenowym Policji przeprowadzenie oceny warunków przechowywania broni, dokumentowane notatką służbową. Ustalone nieprawidłowości mają charakter jednostkowy. W zależności od stopnia naruszenia może być to polecenie usunięcia nieprawidłowości w ciągu 7 dni albo np. zabezpieczenie broni i amunicji poprzez ich odebranie i sporządzenie wniosku o ukaranie przez jednostkę terenową Policji oraz wszczęcie postępowań administracyjnych w kierunku cofnięcia pozwolenia*”.

(dowód: akta kontroli str. 5-14, 47-49, 54-59, 87-135)

Ustalone
nieprawidłowości

Liczba kontroli warunków przechowywania broni w skali roku wynosiła mniej niż 20% liczby posiadaczy broni w obszarze działania KSP co oznacza, że każdy z nich podlegał kontroli rzadziej niż raz na 5 lat. Marginalna była liczba kontroli prowadzonych samodzielnie przez policjantów i pracowników KSP w trybie art. 27 ust. 1 ustawy o broni i amunicji.

Ocena cząstkowa

NIK ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację przez KSP kontroli warunków przechowywania broni przez jej posiadaczy.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o podjęcie przez Pana Komendanta, działań zapewniających:

1. Większą frekwencję funkcjonariuszy w strzelaniach programowych i sprawdzianach strzeleckich,
2. Zintensyfikowanie kontroli warunków przechowywania broni palnej przez jej posiadaczy,

¹³ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.).

3. Rzetelne sporządzanie sprawozdań ze zrealizowanych strzelań programowych i sprawdzianów, w tym ze strzelań i rzutów chemicznymi środkami obezwładniającymi.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla Pana Komendanta, drugi - do akt kontroli.

*Prawo
zgłoszenia
zastrzeżeń*

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, przysługuje Panu Komendantowi prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli.

*Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków*

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 2 października 2015 r.

Kontroler:

Adam Czugajewicz, spec. k. p.

DYREKTOR
Departament Porządku
i Bezpieczeństwa Wewnętrznego
z up. *S. Sordyl*
Tomasz Sordyl
Wicedyrektor